

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี ได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาสภาพที่ควรจะเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
4. เพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี โดยยึดกรอบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ ดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2544)

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. ป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ ผู้บริหาร และข้าราชการครูในโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 43 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพปัจจุบันของระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

สภาพปัจจุบันของการศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งควรปรับปรุงให้ดีขึ้น หากพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไข ปัญหาตามลำดับดังนี้คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และอยู่ในระดับมาก ซึ่งควรปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขต่อไป หากพิจารณาในรายการ พบว่า ลำดับแรก คือครูสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียน เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการมาโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือครูสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียนด้านครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง และลำดับสุดท้ายคือครูศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนเพื่อทำการรู้จักนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขต่อไป หากพิจารณาในรายการ พบว่า ลำดับแรกคือครูใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองเพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือครูใช้ข้อมูลด้านศักยภาพพิเศษของนักเรียนเพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและลำดับสุดท้ายคือครูใช้ข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียน เพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กพบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขต่อไป หากพิจารณาในรายการ พบว่า ลำดับแรกคือครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือครูจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางลำดับสุดท้ายคือครูยอมรับในความรู้ศักยภาพของนักเรียนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขต่อไปหากพิจารณาในรายการ พบว่า ลำดับแรกคือครูมีการร่วมมือกันกับผู้เกี่ยวข้องในการ

ป้องกันปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญา โดยวิธีการที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง และลำดับสุดท้ายคือครูเอาใจใส่นักเรียนทุกคนในการป้องกันและแก้ไขปัญา อยู่ในระดับมาก

5. ด้านการส่งต่อนักเรียนพบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขต่อไปหากพิจารณาในรายการ พบว่า ลำดับแรกคือครูพิจารณาปัญหาที่เห็นว่ายากต่อการช่วยเหลือและทำการส่งต่อ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือครูประจำชั้นมีการส่งต่อภายในไปยังครูแนะแนวอยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายคือครูมีการส่งต่อภายนอกไปยังผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 สภาพที่ควรจะเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

สภาพที่ควรจะเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณารายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียนด้านครอบครัว รองลงมาคือครูใช้ IIP ในการเก็บข้อมูลนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย และลำดับสุดท้ายคือครูสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายมาโรงเรียน

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณารายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือ ครูใช้หลักเกณฑ์ที่เข้าใจตรงกันในการคัดกรองนักเรียนรองลงมาคือครูใช้ข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเพื่อแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และลำดับสุดท้ายคือครูใช้ข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนเพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณารายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือ ครูจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน รองลงมาคือครูพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพได้รับการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และลำดับสุดท้ายคือครูยอมรับในความรู้ศักยภาพของนักเรียนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจของนักเรียน

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณารายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือ ครูมีการพบปะ พูดคุย สื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียนเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา รองลงมาคือครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนแต่ละบุคคล และลำดับสุดท้ายคือครูมีการจัด กิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับ บุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละบุคคล

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณา รายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูมีการส่ง ต่อภายนอกไปยังผู้เชี่ยวชาญโดยตรง รองลงมาคือ ครูประจำชั้นมีการส่งต่อภายในไปยังครูแนะแนว และลำดับสุดท้ายคือครูพิจารณาปัญหาที่เห็นว่ายากต่อการช่วยเหลือและทำการส่งต่อ

ตอนที่ 3 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี มีความต้องการพัฒนา ตามลำดับ ดังนี้ ด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการส่งต่อ นักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือ ครูสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียนด้านครอบครัว(รองลงมาคือ ครูใช้ IIP ในการเก็บ ข้อมูลนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย และลำดับสุดท้ายคือครูศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนเพื่อ ทำการรู้จักนักเรียน

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูใช้ข้อมูล ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง เพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา รองลงมาคือ ครูใช้ หลักเกณฑ์ที่เข้าใจตรงกันในการคัดกรองนักเรียน และลำดับสุดท้ายคือครูใช้ข้อมูลด้านผลการเรียน ของนักเรียนเพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือ ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น รองลงมาคือ ครูจัดกิจกรรมประชุม ผู้ปกครองนักเรียน และลำดับสุดท้ายคือครูยอมรับในความรู้ศักยภาพของนักเรียนเพื่อสร้างความ ภาคภูมิใจของนักเรียน

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูมีการพบปะ พูดคุย สื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหา รองลงมาคือ ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนแต่ละบุคคล และลำดับสุดท้ายคือครูเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนในการป้องกันปัญหา

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูพิจารณาปัญหาที่เห็นว่ายากต่อการช่วยเหลือและทำการส่งต่อ รองลงมาคือครูมีการส่งต่อภายนอกไปยังผู้เชี่ยวชาญโดยตรง และลำดับสุดท้ายคือครูประจำชั้นมีการส่งต่อภายในไปยังครูฝ่ายปกครอง

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับดังนี้ ครูเพิ่มความใกล้ชิดกับนักเรียน เพื่อที่จะรู้จักนักเรียนมากขึ้น ครูต้องมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ได้มากที่สุดเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียน และพบปะกับผู้ปกครอง เครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนต้องมีคุณภาพเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ครูเก็บข้อมูลนักเรียนด้วยการสัมภาษณ์จะได้ข้อมูลของนักเรียนเป็นอย่างดี และครูใช้การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเก็บข้อมูลเนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับดังนี้ โรงเรียนควรมีโปรแกรมเพื่อกรอกข้อมูลนักเรียนเป็นของโรงเรียนเอง ครูควรศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนให้ครบถ้วนในการแบ่งกลุ่ม ควรทำการคัดกรองอย่างต่อเนื่อง ครูควรใช้ข้อมูลด้านอาชีพของบิดา มารดา และผู้ปกครองในการแบ่งกลุ่มนักเรียน และเมื่อคัดกรองแล้วเด็กที่มีปัญหาให้แก้ไขโดยด่วน

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ตามลำดับดังนี้ ควรมีการจัดการประชุมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง สร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ครูต้องเสริมสร้างพัฒนาการที่ดีขึ้นให้กับนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม จัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นประจำทุกวัน และส่งเสริมนักเรียนในด้านที่นักเรียนถนัด

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ตามลำดับดังนี้ ครูมีความเข้าใจในปัญหาและพูดคุยกับเด็กมากขึ้น ครูมีการติดตามนักเรียนที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด ครูต้องใช้เหตุผลและเข้าใจปัญหาของเด็ก ครูมีความพร้อมในการแก้ไขปัญหามือเด็กเกิดปัญหาอยู่ตลอดเวลา ครูควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ไขปัญห และครูไม่ทอดทิ้งเด็กเมื่อเด็กเกิดปัญหา

5. ด้านการส่งต่อ ตามลำดับดังนี้ ส่งเอกสารข้อมูลเด็กให้ครูประจำชั้นท่านต่อไป การส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญโดยตรงเพื่อแก้ไขปัญหาก็อย่างตรงวัตถุประสงค์ ติดตามผลในการส่งต่ออย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบปัญหาครูประจำชั้นสามารถทำการแก้ไขปัญหาก่อนส่งต่อได้ และควรมีการประสานงานในการส่งต่อนักเรียนให้ตรงกับปัญหา

ตอนที่ 5 การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครู โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

1. องค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน (Pedagogical Knowledge) ครูมีความเข้าใจด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนที่สนับสนุน การเรียนรู้ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ครูมีความรู้ด้านกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ครูมีความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูจะต้องมีความเข้าใจว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างไรและสอนอย่างไร จึงจะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และครูมีองค์ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาศักยภาพด้านอภิปัญญาหรือการรู้ความคิดของผู้เรียน โดยครูจะต้องบูรณาการองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรทางการศึกษา

2. องค์ความรู้ด้านสาขาวิชา (Discipline Knowledge) ครูมีองค์ความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับรายวิชา กรอบแนวคิด ความคิดและกระบวนการของรายวิชานั้น ๆ ตลอดจนองค์ความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชานั้น ๆ และครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดกรอบแนวคิดของรายวิชาซึ่งส่งผลต่อการจัดเนื้อหาสาระและคำถามเพื่อนำไปสู่การแสวงหาองค์ความรู้ต่อไป

3. องค์ความรู้ด้านการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนก่อนการส่งต่อนักเรียน โดยใช้คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4 เล่ม ได้แก่

- 3.1 คู่มือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติด
- 3.2 คู่มือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการล่องละเมิดทางเพศ
- 3.3 คู่มือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านอุบัติเหตุ
- 3.4 คู่มือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

4. องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ PLC มาส่งเสริมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพปัจจุบันของระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

สภาพปัจจุบันของการศึกษาระดับการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งควรปรับปรุงให้ดีขึ้น หากพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไข ปัญหาตามลำดับดังนี้คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และอยู่ในระดับมาก ซึ่งควรปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขต่อไปดังนี้ ลำดับแรกคือครูสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการมาโรงเรียน รองลงมาคือครูสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียนด้านครอบครัว และลำดับสุดท้ายคือครูศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนเพื่อทำการรู้จักนักเรียน

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขต่อไป หากพิจารณาในรายการ พบว่า ลำดับแรกคือครูใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองเพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา รองลงมาคือครูใช้ข้อมูลด้านศักยภาพพิเศษของนักเรียนเพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และลำดับสุดท้ายคือครูใช้ข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียน เพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กพบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขต่อไป หากพิจารณาในรายการ พบว่า ลำดับแรกคือครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นรองลงมาคือครูจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน และลำดับสุดท้ายคือครูยอมรับในความรู้ศักยภาพของนักเรียนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจของนักเรียน

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขต่อไปหากพิจารณาในรายการ พบว่า ลำดับแรกคือครูมีการร่วมมือกันกับผู้เกี่ยวข้องในการป้องกันปัญหา รองลงมาคือครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยวิธีการที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละบุคคล และลำดับสุดท้ายคือครูเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

5. ด้านการส่งต่อนักเรียนพบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขต่อไปหากพิจารณาในรายการ พบว่า ลำดับแรกคือครูพิจารณาปัญหาที่เห็นว่ายากต่อการช่วยเหลือและทำการส่งต่อ รองลงมาคือครูประจำชั้นมีการส่งต่อภายในไปยังครูแนะแนว และลำดับสุดท้ายคือครูมีการส่งต่อภายนอกไปยังผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 สภาพที่ควรจะเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

สภาพที่ควรจะเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป ตามลำดับ ดังนี้ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณารายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียนด้านครอบครัว รองลงมาคือครูใช้ IIP ในการเก็บข้อมูลนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย และลำดับสุดท้ายคือครูสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายมาโรงเรียน สอดคล้องกับ จริยา เนียมสวัสดี (2557) กล่าวว่า ความสำคัญด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวก และด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้หรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ปัญหา นักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน หรือเกิดได้น้อยที่สุด

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณารายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือ ครูใช้หลักเกณฑ์ที่เข้าใจตรงกันในการคัดกรองนักเรียนรองลงมาคือครูใช้ข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเพื่อแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และลำดับสุดท้ายคือครูใช้ข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนเพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา สอดคล้องกับ จริยา เนียมสวัสดี (2557) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกการคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น สถานศึกษาควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครู

ในสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงรวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่า ความรุนแรงหรือความถี่เท่าไรจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณารายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือ ครูจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน รองลงมาคือครูพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพ ได้รับการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และลำดับสุดท้ายคือครูยอมรับในความรู้ศักยภาพของนักเรียนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจของนักเรียน สอดคล้องกับอาสณี นิสาละ (2555) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน คือกระบวนการที่ครูที่ปรึกษาสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่ตนดูแลทั้งกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหาให้มีคุณภาพดีขึ้น ป้องกันมิให้นักเรียนกลุ่มปกติเปลี่ยนไปอยู่กลุ่มเสี่ยง และทำให้กลุ่มเสี่ยงหรือ กลุ่มมีปัญหากลับคืนสภาพเป็นเด็กกลุ่มปกติ กิจกรรมที่สนับสนุนส่งเสริมนักเรียนสามารถทำได้หลายวิธีตามวิธีการของแต่ละโรงเรียนจะเลือกนำไปใช้ตามความเหมาะสม กิจกรรมสำคัญที่โรงเรียนควรดำเนินการเพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นอย่างมากคือ คือ กิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณารายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือ ครูมีการพบปะ พูดคุย สื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียนเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา รองลงมาคือครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนแต่ละบุคคล และลำดับสุดท้ายคือครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับสมานมิตร ดอกขจร (2552) กล่าวว่า การแก้ไข ปัญหา หมายถึงการช่วยเหลือนักเรียน ต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วน และหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้น ๆ เพราะปัญหาไม่ได้เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียว แต่อาจเกิดจากหลายสาเหตุที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคนไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกัน และวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่ง ก็อาจไม่เหมาะสมกับนักเรียนอีกคนหนึ่ง เนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้น การช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะการให้คำแนะนำปรึกษา จึงไม่มีสูตรตายตัว เพียงแต่มีแนวทาง กระบวนการหรือทักษะการช่วยเหลือที่ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ ฝึกฝนเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหาในนักเรียนแต่ละคนโดยมีข้อสังเกตคือ การแก้ไข ปัญหาของนักเรียน ในบางกรณีครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการได้ตั้งแต่กระบวนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือการคัดกรองนักเรียนก็ได้ โดยขึ้นอยู่กับกรณีปัญหาของนักเรียนแต่ละคน

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป หากพิจารณารายการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูมีการส่งต่อภายนอกไปยังผู้เชี่ยวชาญโดยตรง รองลงมาคือ ครูประจำชั้นมีการส่งต่อภายในไปยังครูแนะแนว และลำดับสุดท้ายคือครูพิจารณาปัญหาที่เห็นว่ายากต่อการช่วยเหลือและทำการส่งต่อ สอดคล้องกับ จริยา เนียมสวัสดิ์ (2555) กล่าวว่า ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนนั้น ในกรณีที่มีปัญหายากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่ได้มีศักยภาพพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น การส่งต่อ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายใน ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน และการส่งต่อภายนอก เป็นการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียน กรณีที่เกินศักยภาพของสถานศึกษา โดยครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อและมีการติดต่อรับทราบผลการช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการส่งต่อเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเก็บข้อมูลนักเรียนด้านครอบครัว รองลงมาคือ ครูใช้ IIP ในการเก็บข้อมูลนักเรียนด้านสุขภาพร่างกาย และลำดับสุดท้ายคือครูศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนเพื่อทำการรู้จักนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วรา งามเสงี่ยม (2552) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจะทำให้ครูที่ปรึกษาทราบว่า นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมที่หลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นกับตัวเด็กนักเรียนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ครูประจำชั้นมีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง เพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา รองลงมาคือ ครูใช้หลักเกณฑ์ที่เข้าใจตรงกันในการคัดกรองนักเรียน และลำดับสุดท้ายคือครูใช้ข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนเพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ ผล พรหมทอง (2555) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพราะถ้าครูที่ปรึกษาคัดกรองผิด ก็จะทำให้ผลการคัดกรองคลาดเคลื่อนเป็นผลเสียต่อนักเรียนและอาจเป็นปมด้อยในการรับรู้ของผู้เรียนได้ ขั้นตอนการคัดกรองนักเรียนจะช่วยให้จัดกลุ่มผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และสามารถทำการส่งเสริมหรือพัฒนาได้อย่างตรงเป้าหมาย

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น รองลงมาคือ ครูจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน และลำดับสุดท้ายคือครูยอมรับในความรู้ศักยภาพของนักเรียนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จริยา เนียมสวัสดี (2557) กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้นให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลับมามีพฤติกรรมที่ดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูมีการพบปะ พูดคุย สื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหารองลงมาคือ ครูมีการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนแต่ละบุคคล และลำดับสุดท้ายคือครูเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนในการป้องกันปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด บุญมา (2552) การแก้ไขปัญหาต้องทำด้วยท่าทีที่เอื้ออาทรกับเด็กนักเรียนเพราะน่าจะเป็นวิธีที่ช่วยเหลือนักเรียนที่สำนึกผิดให้กลับมายอมรับการแก้ไข การช่วยเหลือต้องไม่เป็นการซ้ำเติม การพูดเสียดี ดุด่า เพราะนอกจากจะไม่ช่วยแก้ปัญหาแล้วยังอาจทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่อต้าน ฉะนั้นครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกัน โดยใช้สติและความรอบคอบในการแก้ปัญหา และสอดคล้องกับ นฤพล กองทรัพย์ (2556) กล่าวว่า การป้องกันปัญหาหมายถึงการให้คำปรึกษากับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ตลอดจนการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมเสริม หลักสูตร กิจกรรมในห้องเรียน โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหา บุคลิกลักษณะและสภาพแวดล้อมของนักเรียนแต่ละคน

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน มีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ อันดับแรกคือครูพิจารณาปัญหาที่เห็นว่ายากต่อการช่วยเหลือและทำการส่งต่อ รองลงมาคือครูมีการส่งต่อภายนอกไปยังผู้เชี่ยวชาญโดยตรง และลำดับสุดท้ายคือครูประจำชั้นมีการส่งต่อภายในไปยังครูฝ่ายปกครอง

ซึ่งสอดคล้องกับ วีระศักดิ์ จันทะรัตน์ (2553) กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียนหมายถึงการที่ครูที่ปรึกษาส่งต่อนักเรียนที่พิจารณาแล้วเห็นว่ายากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วพฤติกรรมไม่ดีขึ้น โดยครูที่ปรึกษาต้องเร่งประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือต่อให้ทราบล่วงหน้า นัดวัน เวลา สถานที่เพื่อการส่งต่อ พร้อมทั้งสรุปข้อมูลการช่วยเหลือเบื้องต้นและผลการดำเนินงาน

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับดังนี้ ครูเพิ่มความใกล้ชิดกับนักเรียนเพื่อที่จะรู้จักนักเรียนมากขึ้น ครูต้องมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ได้มากที่สุดเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนและพบปะกับผู้ปกครอง เครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนต้องมีคุณภาพเพื่อคุณสมบัติของข้อมูล ครูเก็บข้อมูลนักเรียนด้วยการสัมภาษณ์จะได้ข้อมูลของนักเรียนเป็นอย่างดี และครูใช้การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเก็บข้อมูลเนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับดังนี้ โรงเรียนควรมีโปรแกรมเพื่อกรอกข้อมูลนักเรียนเป็นของโรงเรียนเอง ครูควรศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนให้ครบถ้วนในการแบ่งกลุ่ม ควรทำการคัดกรองอย่างต่อเนื่อง ครูควรใช้ข้อมูลด้านอาชีพของบิดา มารดา และผู้ปกครองในการแบ่งกลุ่มนักเรียนและเมื่อคัดกรองแล้วเด็กที่มีปัญหาให้แก้ไขโดยด่วน

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ตามลำดับดังนี้ ควรมีการจัดการประชุมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง สร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ครูต้องเสริมสร้างพัฒนาการที่ดีขึ้นให้กับนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม จัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นประจำทุกวัน และส่งเสริมนักเรียนในด้านที่นักเรียนถนัด

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ตามลำดับดังนี้ ครูมีความเข้าใจในปัญหาและพูดคุยกับเด็กมากขึ้น ครูมีการติดตามนักเรียนที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด ครูต้องใช้เหตุผลและเข้าใจปัญหาของเด็ก ครูมีความพร้อมในการแก้ไขปัญหามือเมื่อเด็กเกิดปัญหายู่ตลอดเวลา ครูควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ไขปัญห และครูไม่ทอดทิ้งเด็กเมื่อเด็กเกิดปัญหา

5. ด้านการส่งต่อ ตามลำดับดังนี้ ส่งเอกสารข้อมูลเด็กให้ครูประจำชั้นท่านต่อไป การส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญโดยตรงเพื่อแก้ไขปัญหาก็อย่างตรงวัตถุประสงค์ ติดตามผลในการส่งต่ออย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบปัญหาครูประจำชั้นสามารถทำการแก้ไขปัญหาก่อนส่งต่อได้ และควรมีการประสานงานในการส่งต่อนักเรียนให้ตรงกับปัญหา

ตอนที่ 5 การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครู โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

1. องค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน (Pedagogical Knowledge) ครูมีความเข้าใจด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนที่สนับสนุน การเรียนรู้ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ครูมีความรู้ด้านกลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ครูมีความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูจะต้องมีความเข้าใจว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างไรและสอนอย่างไร จึงจะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และครูมีองค์ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาศักยภาพด้านอภิปัญญาหรือการรู้ความคิดของผู้เรียน โดยครูจะต้องบูรณาการองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรทางการศึกษา

2. องค์ความรู้ด้านสาขาวิชา (Discipline Knowledge) ครูมีองค์ความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับรายวิชา กรอบแนวคิด ความคิดและกระบวนการของรายวิชานั้น ๆ ตลอดจนองค์ความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชานั้น ๆ และครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดกรอบแนวคิดของรายวิชาซึ่งส่งผลต่อการจัดเนื้อหาสาระและคำถามเพื่อนำไปสู่การแสวงหาองค์ความรู้ต่อไป

3. องค์ความรู้ด้านการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนก่อนการส่งต่อนักเรียน โดยใช้คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4 เล่ม ได้แก่

- 3.1 คู่มือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติด
- 3.2 คู่มือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการล่องละเมิดทางเพศ
- 3.3 คู่มือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านอุบัติเหตุ
- 3.4 คู่มือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

4. องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ PLC มาส่งเสริมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ขั้นตอนการดำเนินการ PLC (Professional learning Community)

